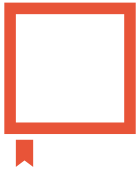

Studijní a vědecká knihovna
Plzeňského kraje

Roční zpráva o výkonu regionálních funkcí v Plzeňském kraji za rok 2021

Plzeň 2022

Studijní a vědecká knihovna
Plzeňského kraje

Roční zpráva o výkonu regionálních funkcí v Plzeňském kraji za rok 2021

Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje
čj.: SVKPlzen/229/22

Obsah

1. Legislativa	3
2. Počet knihoven.....	4
3. Výkon a financování regionálních funkcí v jednotlivých pověřených knihovnách	5
Městské kulturní středisko Blovice - knihovna	5
Městská knihovna Dobřany	5
Městská knihovna Boženy Němcové v Domažlicích	6
Městská knihovna Horažďovice.....	7
Městská knihovna Klatovy	7
Městská knihovna Kralovice	8
Městská knihovna Manětín.....	8
Městská knihovna Nepomuk	9
Městská knihovna Planá	9
Městská knihovna Plasy	10
Knihovna města Plzně, p.o.....	10
Městská knihovna Přeštice.....	11
Městská knihovna Rokycany	12
Městská knihovna Stříbro	12
Městská knihovna Sušice	13
Městské kulturní středisko Tachov - knihovna.....	13
Oddělení vzdělávání a organizace knihovnictví SVK PK.....	14
4. Hodnocení výkonu regionálních funkcí v pověřených knihovnách	16
5. Financování regionálních funkcí.....	21

1. Legislativa

Výkon regionálních funkcí je v uvedeném roce vázán následující legislativou:

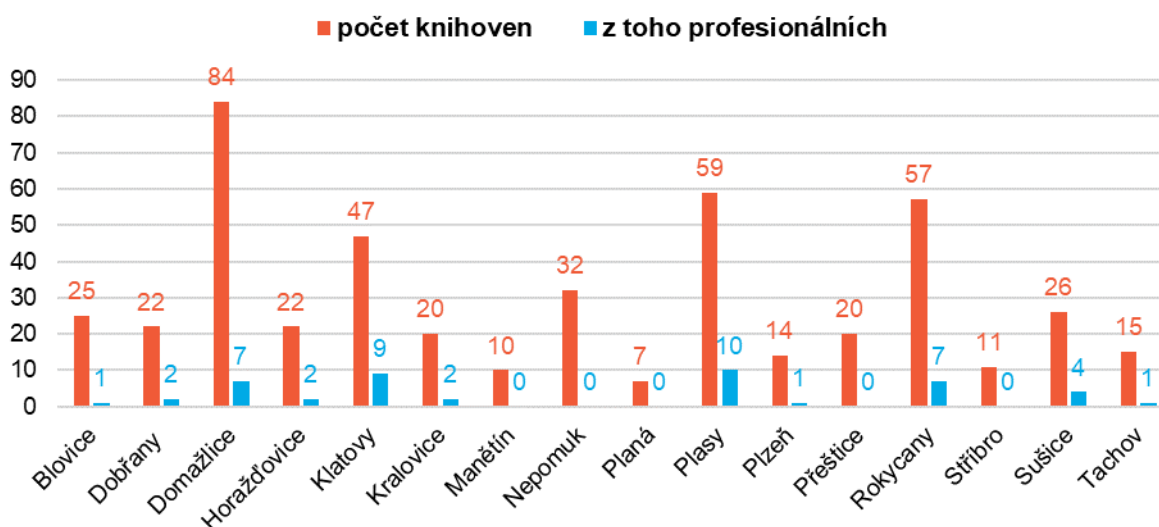
- Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb a návazné prováděcí předpisy (dále jen knihovní zákon);
- Metodický pokyn Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky z roku 2019;
- Metodický pokyn Ministerstva kultury ČR k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky (2019);
- Pravidla poskytování a čerpání finančních prostředků na výkon regionálních funkcí knihoven v Plzeňském kraji, schválená usnesením Rady Plzeňského kraje č. 844/13 s účinností ode dne 1. 1. 2014;
- Novelizovaná Pravidla poskytování a čerpání finančních prostředků na výkon regionálních funkcí knihoven v Plzeňském kraji, schválená usnesením Rady Plzeňského kraje č. 1083/21 s účinností ode dne 23. 8. 2021;
- Písemné smlouvy uzavřené mezi krajskou knihovnou a pověřenými knihovnami s platností od r. 2012 - „Smlouvy o přenesení regionálních funkcí“;
- Písemné smlouvy uzavřené mezi pověřenými a obsluhovanými knihovnami s platností od r. 2012 - „Smlouvy o poskytování regionálních funkcí“;
- Každoroční usnesení Rady a Zastupitelstva Plzeňského kraje o přidělení neinvestiční dotace obcím na zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven na úrovni kraje.

2. Počet knihoven

V Plzeňském kraji v roce 2021 vykazovalo činnost spjatou s výkonem regionálních funkcí 488 knihoven evidovaných u Ministerstva kultury ČR. V tomto počtu jsou zahrnuty: 1 krajská knihovna, 16 smluvně pověřených profesionálních knihoven a 471 obsluhovaná knihovna včetně profesionálních s nárokem na dotaci určenou na výkon regionálních funkcí. V celkovém počtu nejsou zahrnuty vlastní pobočky pověřených knihoven, které vykonávaly knihovnickou činnost přímo v územním obvodu těchto pověřených knihoven a na něž se dle ujednání nevztahuje příjem krajské dotace.

Obecní knihovna v Prostiboří a pobočka Luby Městské knihovny v Klatovech vykazovaly svoji činnost již v roce 2020 a od roku 2021 uplatnily dotační nárok na výkon RF. Svoji činnost ukončily obecní knihovny v Těnovicích a Hradištském Újezdu z regionu Blovice a Obecní knihovna Soběsuky z regionu Nepomuk.

V celokrajském měřítku zůstalo i nadále v platnosti celkem 16 smluv o přenesení regionálních služeb mezi krajskou a pověřenými knihovnami nebo jejich zřizovateli. Uzavřené smlouvy zakládaly nárok a byly podmínkou pro každoroční poskytování krajské dotace pověřeným knihovnám na zajišťování regionálních funkcí knihoven.

Počet obsluhovaných knihoven v oblastech působnosti pověřených knihoven v Plzeňském kraji v roce 2021

3. Výkon a financování regionálních funkcí v jednotlivých pověřených knihovnách

Městské kulturní středisko Blovice – knihovna

Obsluhovala 25 veřejných knihoven, z toho 1 profesionální ve Spáleném Poříčí.

<https://www.lidovydumblovice.cz/o-nas/mestska-knihovna/regionalni-sluzby/>.

Počátkem roku do funkce metodičky pověřené knihovny nově nastoupila paní Alena Marková.

Na výkon regionálních funkcí (dále jen RF) obdržela knihovna v Blovicích dotaci ve výši 398 089 Kč, úvazek metodika činil 0,75. Z finančních prostředků kraje bylo na nákup výměnného fondu vynaloženo 134 369 Kč, pořízeno bylo 600 svazků knih, z projektu Česká knihovna pak další 32 svazky. Celkový roční přírůstek činil 632 knihovní jednotky a roční úbytek 856 svazků.

Z důvodu přijatých protiepidemických opatření (SARS-CoV-2) nebyly pořádány prezenční porady, ale veškeré informační činnosti byly předávány e-mailovou cestou, telefonicky nebo v průběhu osobní návštěvy metodičky. Poradenská a konzultační činnost se týkala zpracování výkazů o činnosti, evidence a dokumentace, nákupu knih přes distribuční firmy, aktualizace a revize knihovního fondu, informací pro starosty a další. Bylo vykázáno 47 konzultací a 41 metodická návštěva.

Revize knihovních fondů svépomocí proběhly v knihovnách ve Chválenicích, Ždírci a Seči, aktualizace fondu byla provedena v knihovnách v Chocenicích a Štáhlavech. Celkem bylo zrevidováno 678 svazků a zaktualizovány 232 tituly. Bylo vyexpedováno 50 souborů knih o 3 048 svazcích, jednalo se především o beletrii pro dospělé a fond pro dětské čtenáře. Obsluhované knihovny ve větší míře požadovaly naučnou literaturu přes MVS. Větší knihovny jako Štáhlavy, Nezvěstice, Týmákov, Spálené Poříčí a Žákava si nakupují svůj knihovní fond a nevyžadují velké soubory.

V některých obcích v době pandemie zajišťovaly knihovny donášky knih přímo domů. V knihovně v Chocenicích proběhla úprava prostor, renovace regálů a aktualizace zastaralého fondu. Rozběhla se spolupráce se ZŠ a MŠ, jejímž výsledkem bylo dokonce zdvojnásobení výpůjček. Ve Chválenicích paní knihovnice přihlásila místní školu do projektu „Knížka pro prvňáčka“. V knihovně ve Štáhlavech proběhla rekonstrukce, nyní disponuje pěkným moderním prostorem. Rekonstrukce knihovny probíhá též ve Štáhlavicích, v Žákavě byla knihovna přesunuta do jiných prostor obecního úřadu a nyní disponuje novým vybavením.

Městská knihovna Dobřany

V roce 2021 obsluhovala 22 veřejné knihovny, z toho 2 knihovny jsou profesionální – Stod a Štěnovice. <https://www.dobransy.cz/kultura-vzdelani-sport/knihovna/mestska-knihovna-1/obsluhovane-knihovny/>.

Úvazek metodika činil 0,58. Dotační částka byla přidělena ve výši 350 318 Kč, na nákup výměnného fondu bylo vynaloženo 121 244 Kč. Z těchto prostředků bylo pořízeno 517 knihovních jednotek, darem byly získány další 42 knihovní jednotky. Roční úbytek výměnného fondu činil 559 svazků.

V průběhu roku proběhla 1 rada s 5 účastníky. Seminář se týkal možností propagace knihovny, tématem rady byly nabídky školení pro knihovníky, předání

informací o soutěži Knihovna roku v rámci soutěže Vesnice roku a seznámení s novými Pravidly o výkonu RF týkající se výměny souborů.

Do obsluhovaných knihoven bylo distribuováno celkem 66 výměnných souborů v počtu 5 029 svazků. Bylo vykázáno 7 podstatných konzultací, týkajících se zejména chodu knihovny v nouzovém režimu a 61 metodická návštěva. Se všemi knihovnami spolupracovaly místní a obecní úřady a vždy byly splněny podmínky pro otevření knihoven v omezeném režimu.

Počátkem roku 2021 proběhla v knihovně Mantov personální změna. S pomocí metodičky byl revidován a aktualizován knihovní fond o velikosti 3 050 knihovních jednotek a doplněn knihami z fondu pověřené knihovny. Obec přislíbila výmalbu prostor a nákup nových regálů. Knihovna v Honezovicích byla přestěhována do nově zrekonstruované budovy a vybavena novým nábytkem. Získala rovněž možnost využívat společenskou místnost ke konání kulturních akcí. V knihovně Chotěšov proběhla revize knihovního fondu.

Městská knihovna Boženy Němcové v Domažlicích

Vykonávala regionální činnost v 84 knihovnách, z toho v 7 profesionálních – Bělá nad Radbuzou, Holýšov, Horšovský Týn, Kdyně, Klenčí pod Čechovem, Poběžovice a Staňkov. <https://www.mekbn.cz/>

Metodickou činnost vykonávaly 2 pracovnice zaměstnané na plný úvazek. Dotace na výkon regionálních funkcí pro rok 2021 byla přidělena v celkové výši 1 337 580 Kč. Výměnný fond byl pořízen za částku 335 980 Kč. Z finančních prostředků kraje byly nakoupeny celkem 1 184 knihovní jednotky a pověřená knihovna získala dalších 77 svazků z projektu Česká knihovna i osobně darovaných. Z výměnného fondu bylo vyřazeno 189 titulů.

Během roku proběhly 2 porady pro knihovníky z obsluhovaných profesionálních a neprofesionálních knihoven, celkem s 24 účastníky. Akce se konala v nově zrekonstruovaných prostorách bývalého pivovaru s komentovanou prohlídkou Kulturního centra. Zajímavá přednáška PhDr. Věry Závacké byla uspořádána na téma „Božena Němcová“. Knihovnice z profesionálních knihoven se účastnily porady v profesionální Městské knihovně ve Staňkově. V průběhu roku bylo zpracováno a dodáno obsluhovaným knihovnám 130 výměnných souborů v celkovém počtu 10 517 svazků. Profesionální knihovny Holýšov, Horšovský Týn, Kdyně, Klenčí pod Čechovem, Staňkov a Poběžovice preferují nákup vlastního knihovního fondu. Mimořádné požadavky svých čtenářů vyřizovaly především prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby. Pověřená knihovna každoročně zajišťuje distribuci knih z projektu MK Česká knihovna a časopisů Český les, Plzeňský kraj a Iris. Ze strany pověřené knihovny proběhlo 148 metodických návštěv, zaměřených na řešení odborných problémů souvisejících s knihovnickou technikou a 58 konzultací, týkajících se hlavně způsobu vyplňování statistických výkazů a pomoci při výběru vlastních souborů knih při osobních návštěvách knihovníků z obsluhovaných knihoven. Při kontaktu s profesionálními knihovnami byla upřednostňována komunikace elektronickou formou. V MK Chocomyšl proběhla dočasná personální změna. Revize a aktualizace fondů za pomoci metodiček byly provedeny v obecních knihovnách v Postřekově a Hostouni pomocí automatizovaného systému Clavius REKS. Celkem bylo aktualizováno 500 titulů a zrevidováno 3 527 knihovních jednotek.

Městská knihovna Horažďovice

Obsluhovala celkem 22 knihovny, z toho 2 profesionální - Nalžovské Hory a Pačejov.
<http://www.knihovna.horazdovice.cz/RegSluOK.php>.

Úvazek metodičky činil 0,625. Pověřená knihovna obdržela dotační částku ve výši 350 318 Kč, z toho na nákup výměnného fondu vynaložila 216 269 Kč. Roční přírůstek výměnného fondu nakoupený z těchto prostředků tvořil 946 knihovních jednotek a z prostředků jiných zdrojů a darem byly pořízeny 2 svazky. Roční úbytek činil 43 tituly. V průběhu roku byla uspořádána 1 odborná porada s účastí 9 knihovníků. Mezi hlavní body porady patřila mimo jiné udržitelnost v knihovnách, vzdělávání knihovníků a seniorů, metody průzkumu využívání audioknih aj. Školení bylo zaměřeno na tvorbu webových stránek. Poradenská a konzultační činnost probíhala ve všech knihovnách, byly vykázaný 74 telefonické, elektronické a osobní konzultace.

Možnost odebrat výměnné soubory v době nouzového stavu využilo všech 22 knihoven. V rámci cirkulace fondu bylo poskytnuto 66 souborů knih v počtu 1 984 svazků. 8 obsluhovaných knihoven využilo možnosti výběru vyřazených časopisů z pověřené knihovny, jednalo se o 612 kusů časopisů.

Revizní práce probíhaly v knihovnách v Pačejově, Nalžovských Horách, Břežanech, Hejně a Velkých Hydčicích. Ve Velkém Boru došlo k personální změně knihovnice, v Malém Boru se knihovna přestěhovala v rámci jedné budovy do nižšího podlaží a knihovní fond byl kompletně zaktualizován. Všechny obsluhované knihovny mají vlastní webové stránky, knihovna v Hejně provozuje i facebookové stránky.

Městská knihovna Klatovy

Poskytovala služby 47 knihovnám, z toho 9 profesionálním – Chudenice, Janovice, Kolinec, Měčín, Nýrsko, Plánice, Strážov, Švihov, Železná Ruda. Od roku 2021 má nárok na dotaci na výkon RF pobočka v Lubech, spadající pod Městskou knihovnu v Klatovech. <http://www.knih-kt.cz/regslu.php>.

Úvazek metodika a ostatních zainteresovaných pracovníků pověřené knihovny činil 1,08. Kromě pracovníka regionálního oddělení zahrnoval i částečný úvazek ekonoma, řidiče a pracovníka katalogizace. Knihovna obdržela dotaci na výkon regionálních funkcí ve výši 748 408 Kč, na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 254 439 Kč. Celkem bylo z dotační částky do výměnného fondu nakoupeno 1 192 svazků knih. Další 23 svazků bylo pořízeno z projektu Česká knihovna. Roční úbytek výměnného fondu činil 1 086 knihovních jednotek.

V průběhu roku proběhly 2 porady určené profesionálním pracovníkům a 1 porada pro neprofesionální knihovníky, celkem se zúčastnilo 27 knihovníků. Školení pro pracovníky knihoven bylo zaměřeno na zlepšení počítačové gramotnosti, velmi oblíbený je i periodický seminář Nápadník zaměřený na práci s dětským čtenářem. Kromě 85 vykázaných konzultací a 122 metodických návštěv byl poskytován rozsáhlý informační servis úřadům a knihovnám prostřednictvím elektronické pošty formou rozesílání metodických materiálů, informací z knihovnické oblasti, nabídek školení, autorských besed i aktuálních informací týkajících se preventivních opatření proti šíření covidu-19.

Revize knihovního fondu probíhaly v knihovnách Červené Poříčí, Vřeskovice a Běšiny. V Kolinci byla aktualizována část fondu, především beletrie pro dospělé

čtenáře. Pracovníci regionálního oddělení pomáhali se zpracováním titulů pomocí automatizovaného knihovnického systému Tritius REKS knihovnám v Nezdicích a Dolanech.

Výměnné soubory obdržely všechny obsluhované knihovny. Profesionální knihovny ve Strážově a Plánici požadovaly soubory o menším objemu. Celkem bylo distribuováno 168 souborů v celkovém počtu 10 998 svazků. Pověřená knihovna také zprostředkovala předávání knih vyřazených z fondů jednotlivých knihoven tam, kde byl o ně projevěn zájem.

Městská knihovna Kralovice

Ve sledovaném roce vykonávala regionální činnost celkem ve 20 knihovnách, z toho ve dvou profesionálních knihovnách, v Kožlanech a Žihlí.

<http://www.knihovnakralovice.cz/cs/sluzby/regionalni-sluzby/>.

Úvazek metodika činil 0,25 hodin, na činnostech zajišťujících regionální funkce se podílejí 3 pracovníci. Celková výše dotace činila 318 471 Kč, na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 192 820 Kč a nakoupeno 770 knihovních jednotek. Z dalších zdrojů bylo pořízeno 28 svazků. Roční úbytek výměnného fondu tvořily 283 knihovní jednotky.

Pro knihovníky z obsluhovaných knihoven byly uspořádány 2 porady, kterých se účastnilo 18 pracovníků. Knihovnice byly seznámeny s výkonem regionálních funkcí v daném roce, s výstupy z celostátního semináře RF v Pardubicích, též s možnostmi čerpání dotačních titulů na případné rekonstrukce nebo vybavení knihoven. V rámci porad byl uspořádán seminář s názvem Současní autoři, jehož cílem bylo představit nejžádanější autory a autorky napříč všemi žánry.

V obsluhovaných knihovnách proběhly 23 metodické návštěvy, většina za účasti knihovníka z obsluhované knihovny, během nichž byly provedeny kontroly činnosti a řešily se otázky spojené s běžným provozem knihovny. Zároveň bylo dodáno 65 souborů o velikosti 4 014 svazků knih a vykázáno 5 individuálních konzultací. Revize v průběhu tohoto roku neprobíhaly.

Městská knihovna Manětín

Pověřená knihovna Manětín obsluhovala i nadále 10 neprofesionálních knihoven.

<https://www.manetin.cz/mesto/knihovna/>, <https://katalog.manetin.cz/>

Úvazek metodické pracovníce byl vyčíslen na 0,3.

Výše dotace činila 159 236 Kč. Z vynaložené částky 51 974 Kč bylo do výměnného fondu nakoupeno 239 svazků knih a z příspěvků zřizovatelů obsluhovaných knihoven i z jiných zdrojů byly pořízeny další 102 knihovní jednotky. Na nákup nemalou měrou přispěly obce Mladotice, Bezděrov, Hvozd a Štichovice. Roční úbytek výměnného fondu činil 3 svazky.

V průběhu roku se konala rada pro neprofesionální knihovníky včetně semináře, které se zúčastnilo 7 knihovnic. Přítomné byly seznámeny s předběžnými výsledky revize, s postupy při dohledávání jednotlivých titulů a informovány o možnostech dalšího vzdělávání v kurzech a odborných seminářích. Odborný seminář byl uspořádán na téma Vyhledávání v online katalogu VuFind, který je přístupný internetovou cestou čtenářům i knihovníkům. Všechny obsluhované knihovny již měly

k dispozici svůj online katalog. V rámci poradenské a konzultační činnosti bylo provedeno v obsluhovaných knihovnách 19 metodických návštěv a 10 individuálních konzultací.

Ve všech obsluhovaných knihovnách probíhala celková revize knihovního fondu s následným dokončením v roce 2022, kdy budou dohledány zbývající tituly. Drobné nesrovnalosti v názvech nebo pořadí vydání souvisely s přechodem systému CODEX na systém KOHA. Obsluhované knihovny obdržely v průběhu roku 39 výměnných souborů v počtu 1 540 svazků knih. Převážnou část tvořily knihy z výměnného fondu a menší část knihy z fondu pověřené knihovny Manětín. Knihovny v Manětíně, Mladoticích a Nečtinech byly zapojeny do akce Poznávejte přírodu a za odměnu přijďte do ZOO a zařadily se k nejúspěšnějším knihovnám v Plzeňském kraji. Knihovny v Nečtinech a Bezděrově se účastnily akce pasování prvňáčků na čtenáře a od letošního roku se do projektu Bookstart v kategorii 3–6 let zapojila i pověřená knihovna Manětín.

Městská knihovna Nepomuk

Pověřená knihovna poskytovala služby 32 neprofesionálním knihovnám. V obvodu působnosti pracují pouze malé místní knihovny v poměrně rozlehlém regionu.

<https://www.nepomuk.cz/obcan/mestska-knihovna/>.

Pracovní úvazek metodičky byl vyčíslen na 0,85. Dotace na výkon regionálních funkcí činila 509 554 Kč, do výměnného fondu bylo nakoupeno 719 svazků knih v hodnotě 173 603 Kč. Roční úbytek byl 132 knihovní jednotky. Závěrem roku byla pro knihovníky uspořádána 1 porada včetně semináře, které se účastnilo 11 pracovníků z obsluhovaných knihoven. V rámci porady byly předány pokyny k vyplňování ročního statistického výkazu a nastíněny možnosti využívání MVS. Poradenská a metodická činnost se týkala zejména knihovnické tematiky, bylo vykázáno 49 konzultací a 37 metodických návštěv. Knihovníci byli seznámeni se standardy veřejných knihovnických a informačních služeb, s vedením, evidencí a ochranou knihovního fondu, s postupem revizí a aktualizací i možnostmi nákupu knih z prostředků obcí. Do všech obsluhovaných knihoven bylo rozvezeno celkem 77 souborů knih s 3 760 svazky.

V uvedeném roce byly dokončeny revize v knihovnách Srby, Vrčeň a Prádlo, další revize probíhala v knihovně Žinkovy. Personální změna proběhla v knihovně v Březí, nové vybavení získaly knihovny v Oselcích, Mladém Smolivci, Kotouni, Bezděkovci a v Kasejovicích.

Městská knihovna Planá

V roce 2021 obsluhovala v rámci svého regionu 7 neprofesionálních knihoven.

<https://knihovnaplana.webk.cz/pages/strediskove-knihovny.html>. V knihovně proběhla personální změna, nově vykonává funkci metodičky paní Lucie Šrajerová.

Na výkon RF obdržela knihovna dotační částku ve výši 111 466 Kč, z toho na nákup knih bylo vynaloženo 35 161 Kč. Do výměnného fondu bylo z těchto prostředků nakoupeno 139 svazků a z prostředků zřizovatelů obcí bylo do regionálního fondu nakoupeno dalších 239 knihovních jednotek. Roční úbytek fondu tvořily 172 svazky. Úvazek metodické pracovnice činil 0,2. Obsluhované knihovny obdržely od pověřené knihovny celkem 14 souborů knih s počtem 1 289 knihovních jednotek, náklady

na dopravu hradilo Město Planá.

Revizní práce ve sledovaném roce neprobíhaly. Během roku byla uspořádána 1 porada včetně semináře pro knihovníky z neprofesionálních knihoven, řešila se běžná knihovnická tematika. Seminář na téma Knihovna jako centrum celoživotního vzdělávání nabídl pohled na knihovnu jako na tradiční a přirozené centrum sociální inkluze. Menší účast knihovníků byla způsobena nemocností, karanténami a špatnou dopravní obsluhovaností. V knihovnách proběhlo 11 metodických návštěv, byly vykázány 3 konzultace.

Zřizovatelé všech sedmi základních knihoven přispívali na nákup knih do výměnného fondu částkou 15 Kč na jednoho obyvatele obce zapojené do systému výkonu regionálních funkcí. Vlastním fondem disponují pouze knihovny v Bezdruzicích, Černošíně a Konstantinových Lázních. V Černošíně došlo k personální změně, nová knihovnice zároveň pracuje i v informačním centru. V Horních Kozolupech byly zajišťovány výpůjčky formou donášky knih. V Konstantinových Lázních bude v roce 2022 projednáván záměr pronájmu objektu, ve kterém sídlí i knihovna.

Městská knihovna Plasy

Pověřená knihovna obsluhovala 59 knihoven, z toho 10 profesionálních – Chrást, Heřmanova Huť, Horní Bříza, Kaznějov, Líně, Nýřany, Tlučná, Třemošná, Vejprnice a Zruč-Senec. http://knihovna.plasy.cz/?p=seznam_knihoven_region.

Dotace na výkon regionálních funkcí byla přidělena ve výši 939 490 Kč. Částka na nákup knihovního fondu byla vyčíslena na 237 956 Kč a bylo nakoupeno 1 030 knihovních jednotek. Z jiných zdrojů získala knihovna 61 titul. Roční odpis činil 182 tituly. Úvazek pracovníků na výkon regionálních funkcí byl vyčíslen na 1,15. Během roku bylo rozvezeno 195 výměnných souborů s 12 718 svazky, doprava byla zajišťována služebním autem knihovny v Plasích. V průběhu roku se konaly 2 porady určené pro profesionální i neprofesionální knihovníky, projednávala se odborná knihovnická tematika a zúčastnilo se 30 pracovníků knihoven. Jedna z porad proběhla online formou prostřednictvím platformy Jitsi Meet, součástí prezenční porady byla exkurze do Muzea galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici. Aktuální informace o chodu knihoven a platných protiepidemických opatřeních byly předány i cestou e-mailové komunikace, telefonních rozhovorů a metodických návštěv. Celkově bylo vykázáno 118 konzultací a 95 metodických návštěv.

Revize knihovního fondu byla provedena za pomoci metodičky pověřené knihovny v Obecní knihovně v Ledcích, zrevidováno bylo 925 svazků. V knihovnách Všeruby a Třemošná došlo k personálním změnám, metodička zaučovala nové pracovnice. Rekonstrukce knihoven probíhaly v knihovnách v Úterý, Městě Touškově a v Žichlicích, tyto nyní fungují v omezeném provozu v náhradních prostorách. Automatizovaný knihovnický systém Tritius byl zakoupen v Kozolupech, Městě Touškově, v Heřmanově Huti a ve Všerubech. Metodičky pověřené knihovny poskytovaly poradenství a provedly kompletní zaškolení v systému.

Knihovna města Plzně, p. o.

Pověřená Knihovna města Plzně, p. o., obsluhovala v rámci výkonu regionálních funkcí celkem 14 knihoven, z toho 1 profesionální ve Starém Plzenci. <https://knihovna.plzen.eu/knihovny-a-kulturni-zarizeni/knihovny/pobocky.aspx>.

Přidělená dotační částka činila 222 930 Kč, na nákup knihovního fondu bylo vyčerpáno 55 792 Kč. Do výměnného fondu bylo z těchto prostředků nakoupeno 247 svazků. Další 905 titulů bylo pořízeno z finančních prostředků zřizovatele Knihovny města Plzně.

Do stálého fondu 12 obsluhovaných knihoven z prostředků města byly zakoupeny a zpracovány 2 knihovní jednotky, výraznou část dalšího nákupu tvořila především periodika. Roční úbytek činil 367 titulů. Pracovní úvazek metodičky byl vyčíslen na 0,75; na výkonu regionálních funkcí se současně podílelo několik pracovníků pověřené knihovny. Profesionální knihovna ve Starém Plzenci do listopadu 2021 používala knihovní systém Clavius, díky využití finančních prostředků z grantového programu MK ČR VISK 3 poté přešla na systém Tritius. Knihovna v Letkově prozatím není automatizovaná, pracuje s tabulkovým editorem Excel.

V rámci 65 metodických návštěv byla průběžně řešena každodenní knihovnická agenda, byly evidovány 103 konzultace. Pro pracovnice z obsluhovaných knihoven byla uspořádána 1 porada online formou s účastí 7 pracovníků. V době omezeného provozu knihoven většina knihovnic poskytovala čtenářům donáškovou službu. Celkem bylo distribuováno 113 výměnných souborů v počtu 4 703 svazků. Knihy byly rozváženy služebním vozidlem KMP.

V době uzavření provozu knihoven proběhly revizní práce v knihovnách Radčice, Litice, Křimice, Radobyčice a Lhota. V Letkově byla provedena mimořádná neplánovaná revize z důvodu personální změny. Uzavření revizních prací zde proběhne počátkem roku 2022. Celkem bylo na knihovnách zrevidováno 6 479 knihovních jednotek a aktualizovány 492 tituly. Další personální změna nastala i v pobočce knihovny Bílá Hora. V plánu budou drobné úpravy vybavení jako je náhrada výpůjčního pultu, zlepšení osvětlení, případně výmalba prostor pobočky.

Městská knihovna Přeštice

Knihovna obsluhovala 20 neprofesionálních knihoven, v obvodu její působnosti nevykonávala činnost žádná profesionální knihovna.

<https://knihovnaprestice.webk.cz/pages/reg.html>.

Úvazek metodičky činil 0,82. Dotace byla přidělena ve výši 318 471 Kč, na nákup knih do výměnného fondu bylo vyčleněno 106 839 Kč. Z této částky bylo pořízeno 439 svazků. Roční úbytek výměnného fondu činil 339 titulů.

V měsíci listopadu proběhla porada pro knihovníky z obsluhovaných knihoven, jejíž součástí byl seminář zaměřený na tvorbu dotazníku. Porady včetně semináře se zúčastnilo 10 pracovníků, náplní porady bylo vedení odborné knihovnické agendy a předání informace o aktualizaci statistických formulářů. Poradenská činnost probíhala průběžně celoročně, byly vykázané 43 metodické návštěvy a 7 odborných konzultací. V průběhu roku byly distribuovány 33 soubory o velikosti 3 756 svazků. Všechny obsluhované knihovny byly obslouženy, dopravu zajišťovalo auto Městského úřadu Přeštice.

Revizní práce probíhaly v knihovnách v Horšicích, Zeměticích a Bukové. V knihovně v Řenčicích došlo k personální změně. Obec Dolní Lukavice v průběhu rekonstrukce budovy obecního úřadu přestěhovala svoji knihovnu, ta nyní působí v provizorním prostoru.

Městská knihovna Rokycany

Ve svém obvodu působnosti poskytovala pověřená knihovna služby celkem 57 základním knihovnám, z toho 7 profesionálním – Holoubkov, Hrádek, Mirošov, Radnice, Strašice, Stupno, Zbiroh.

<https://knihovnarokycanyregion.webk.cz/pages/knihovny-regionu.html>

Pověřená knihovna obdržela dotaci ve výši 907 643 Kč, na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 405 573 Kč. Z těchto prostředků bylo nakoupeno 1 460 knihovních jednotek, dalších 6 titulů bylo pořízeno z jiných zdrojů. Přepočtený úvazek pro výkon RF byl 1,2; na činnosti regionálního oddělení se zároveň podílelo několik pracovníků. Pro knihovníky obsluhovaných knihoven byly v průběhu roku uspořádány 2 porady. Důraz byl kladen hlavně na bezchybný způsob statistického vykazování, problematiku GDPR, informace k dotačním programům pro knihovny a další aktuality týkající se knihovnictví. Součástí obou porad byly praktické vzdělávací semináře, zaměřené na představení a následnou instruktáž automatizovaného knihovnického systému (AKS) Koha. Instruktáž k ovládnutí AKS vedla Mgr. Lenka Greplová, ředitelka Městské knihovny Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové. Celkem se zúčastnilo 16 knihovníků. Všechny 57 knihoven již bylo zapojeno do regionálního systému AKS Koha a 8 knihoven aktivně využívalo automatizovaný systém výpůjček. V průběhu roku bylo evidováno 149 individuálních konzultací.

Pověřená knihovna zajišťovala distribuci titulů v rámci projektu Česká knihovna a časopisů Iris a Přírodovědci. Revize knihovního fondu byla provedena za aktivní pomoci metodičky v knihovnách Radnice, Stupno a Mirošov. Bylo zrevidováno 57 174 svazků. Do knihoven bylo v rámci metodických návštěv rozvezeno 85 souborů knih v celkovém počtu 10 861 knihovní jednotka. Při přípravě souborů byl kladen důraz kromě preferencí samotných knihovníků z obsluhovaných knihoven i na novinky a aktuální trendy knižního světa. Pracovnice pověřené knihovny zpracovaly knihovní fond obsluhovaných knihoven v Oseku a v Mýtě, jednalo se o 51 titul.

Městská knihovna Stříbro

Regionální činnost byla vykonávána v 11 obsluhovaných knihovnách. Nově začala pracovat knihovna v Prostiboři. V obvodu působnosti pověřené knihovny nevykonávala činnost žádná profesionální knihovna. V pověřené knihovně proběhla personální změna, po mateřské dovolené opět nastoupila do funkce metodičky paní Jana Pešíková Kindelmannová. <https://www.knihovna-strebro.cz/region/>.

Úvazek pracovníce zajišťující regionální funkce činil 0,40. Dotace byla přidělena ve výši 175 159 Kč, na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 63 375 Kč. Celkem bylo z těchto prostředků nakoupeno 329 svazků a z příspěvků obcí bylo do výměnného fondu pořízeno 160 knih. Roční úbytek činil 735 titulů, nadále probíhalo vyřazování zastaralé a opotřebované literatury.

V závěru roku proběhla 1 rada určená pracovníkům z obsluhovaných knihoven, které se zúčastnili 4 knihovníci. Program rady byl zaměřen na roční rozbor činnosti střediska a přípravu bezchybného vyplňování statistických údajů. Zároveň byl uspořádán seminář na aktuální téma týkající se plnění a hodnocení daných knihovnických standardů. Během roku se uskutečnily 22 metodické návštěvy a byly vykázané 24 konzultace. Do knihoven bylo rozvezeno 19 souborů v počtu 1 810 svazků.

Revizní práce proběhly za pomoci metodiček v knihovnách Kostelec a Ošelín a bylo zrevidováno 2 946 knihovních jednotek. Knihovna v Kostelci začala pracovat s AKS Tritius REKS, pracovnice pověřené knihovny se podílely velkou měrou na jeho zavedení a zprovoznění i na následném zaškolení knihovnice. Knihovna v Kladrubech podala žádost o dotaci v programu VISK 3 na pořízení automatizovaného systému. Personální změna proběhla v knihovně v Ošelíně. Zřizovatelé všech 11 knihoven se finančně podíleli na nákupu knih do regionálního fondu pověřené knihovny.

Městská knihovna Sušice

Obsluhovala celkem 26 knihoven, z toho 4 profesionální knihovny – Hartmanice, Kašperské Hory, Velhartice a Žichovice. <http://www.knihovnasusice.cz/cz/regionalni-sluzby.html>.

Výše úvazku metodičky RF činila 0,7. Pověřená knihovna obdržela dotaci ve výši 414 013 Kč. Na nákup knihovního fondu vynaložila 132 926 Kč a nakoupila 517 svazků. Dalšíh 17 titulů bylo knihovně darováno od čtenářů nebo přímo od autorů. Roční úbytek výměnného fondu činil 398 knihovních jednotek.

Pro pracovníky z obsluhovaných knihoven byly v průběhu roku uspořádány 3 porady včetně jednoho semináře, kterých se zúčastnilo 55 knihovníků. Knihovníci byli informováni o způsobu vyplňování statistických údajů a jejich následných opravách, a seznámeni s metodikou aktualizace dat v CADR. Několik knihoven projevilo zájem doplnit svoje webové stránky. Navzdory omezením spojených s pandemií covidu-19 se knihovníci velmi snažili o zachování výpůjčních dob a služeb včetně donášek knih i výpůjček mimo oficiální otevírací dobu.

Během roku bylo do obsluhovaných knihoven služebním autem MěÚ Sušice expedováno 85 souborů čítajících 4 511 svazků. Při 63 metodických návštěvách bylo navštíveno všech 26 knihoven v regionu a poskytnuto 199 konzultací. Byly zodpovězeny otázky, týkající se zejména cirkulace výměnných souborů a jejich distribuce, převzetí požadavků MVS, předávání materiálů k evidenci, dohledávání knih ze starších souborů a jiné.

Revizní práce byly provedeny svépomocí v knihovnách Srní, Nezamyslice, Rabí, Čimice, Nezamyslice a Budětice. Celkový počet revidovaných svazků činil 6 897. Obecní knihovna v Nezdicích na Šumavě získala za pomoci metodičky grant z programu VISK 3 k zakoupení počítače s tiskárnou. Personální změny proběhly v knihovnách v Ostružně a Buděticích.

Městské kulturní středisko Tachov – knihovna

Poskytovala služby 15 knihovnám, z toho 1 profesionální knihovně v Boru. <http://www.mks.tachov.cz/tachovska-mestska-knihovna.html>.

Pověřená knihovna hospodařila s dotační částkou 238 854 Kč, na nákup knihovního fondu vynaložila 83 599 Kč. Z těchto prostředků bylo do výměnného fondu nakoupeno 310 svazků. Do rozpočtu knihovny přispěli i zřizovatelé dvanácti obsluhovaných knihoven významnou částkou 155 794 Kč, z níž bylo kromě nezbytných knihovnických pomůcek nakoupeno 580 svazků knih. Dalšíh 16 titulů obdržela knihovna darem. Roční úbytek výměnného fondu činil 613 knihovních

jednotek. Metodickou činnost vykonávala 1 pracovnice na plný úvazek. Konzultace a poradenství probíhaly na základě potřeb a požadavků knihovnic. Pro pracovníky obsluhovaných knihoven byla uspořádána 1 porada včetně semináře, s účastí 5 knihovníků. V průběhu roku proběhly 34 metodické návštěvy a 3 individuální konzultace, během nichž byla řešena řada otázek týkajících se odborné tematiky. Byly diskutovány např. způsoby vedení knihovnické evidence, odpisů, doplňování a výměna knihovního fondu, práce s výměnnými soubory, práce se čtenářem, příprava na plánované revize fondu. Důraz byl kladen na aktualizace a zveřejňování údajů o knihovně na webových stránkách obcí a měst. Konzultační činnost byla zaměřena na pomoc při zpracování ročního výkazu o knihovně, na otázky přechodu na AKS, způsob vedení veřejných akcí, besed aj. Revizní práce v tomto období neprobíhaly.

Do knihoven byly expedovány 34 výměnné soubory v počtu 3 165 svazků, náklady na dopravu hradilo Městské kulturní středisko Tachov. Cirkulace knih probíhala pravidelně v půlročních intervalech, případně dle potřeb jednotlivých knihoven. Největší zájem o tuto službu využívaly knihovny v Chodové Plané a Starém Sedlišti. K personální změně došlo v knihovně v Rozvadově. Do vedení knihovny se vrátila letitá pracovnice této knihovny p. Šestáková. Kompletní rekonstrukcí prošla knihovna ve Starém Sedlišti, byla zde provedena nová výmalba a nakoupen nový nábytek včetně knižních regálů.

Oddělení vzdělávání a organizace knihovnictví SVK PK

Na výkon regionálních funkcí v Plzeňském kraji (dále jen PK) schválilo krajské zastupitelstvo pro rok 2021 dotační částku 7 500 000 Kč. Snížení dotace o 500 000 Kč významně zkomplikovalo zejména odměňování pracovníků pověřených knihoven, kteří regionální služby knihovnám přímo zabezpečují. Proto bylo aktualizací Pravidel poskytování a čerpání finančních prostředků na výkon regionálních funkcí knihoven v PK přijato důležité opatření, díky němuž mohlo být až 75 % z celkové přidělené dotační částky použito na zajištění nákladů na mzdy a platy. 25 % dotace, tj. minimálně 1 875 004 Kč, bylo povinně určeno na nákup knihovního fondu pro veřejné knihovny v kraji. Pro SVK PK nebyly prostředky na výkon RF vyčleněny.

Průběžně probíhaly kontroly nakládání s finančními prostředky z dotace na výkon RF v rozsahu již výše zmíněných aktualizovaných „Pravidel“, tj. na výběr titulů, efektivitu nákupu knih do výměnných fondů, na jejich odborné zpracování a rozvoz do knihoven a na nákup drobného hmotného majetku. Začátkem roku bylo znovu komplexně přezkontrolováno vyúčtování dotace na základě předložených účetních dokladů ze všech 16 pověřených knihoven; následně byla zpracována souhrnná hodnotící zpráva za rok 2020 pro poskytovatele dotace. Zpráva byla rovněž předána Národní knihovně ČR a byla zveřejněna v termínu do 31. 3. 2021 na webových stránkách SVK PK viz: <https://svkpk.cz/wp-content/uploads/2021/03/Rocni-zprava-RF-za-2020-FINAL.pdf>

Pro rok 2021 byly naplánovány 4 společné koordinační porady OVOK s řediteli a vedoucími pověřených knihoven a zástupci oddělení kultury Krajského úřadu Plzeňského kraje. Z důvodu mimořádných protiepidemických opatření se porady 18. 1., 7. 10. a 2. 12. 2021 uskutečnily online. Poradu 10. 6. se podařilo připravit a zrealizovat prezenčně jako výjezdní do Městské knihovny B. Němcové v Domažlicích, která byla začátkem roku 2020 přestěhována do zrekonstruovaných

prostor Kulturního centra Pivovar. Veškerá potřebná komunikace s knihovnami byla řešena telefonicky a elektronickou poštou.

V roce 2021 bylo provedeno 7 metodických návštěv v pověřených a obsluhovaných knihovnách. Pracovní cesty navazující na výkon RF se uskutečnily do Písku na dvoudenní workshop pro metodiky pověřených a krajských knihoven a do Pardubic na dvoudenní konferenci, pořádanou sekci Sdružení knihoven pro RF.

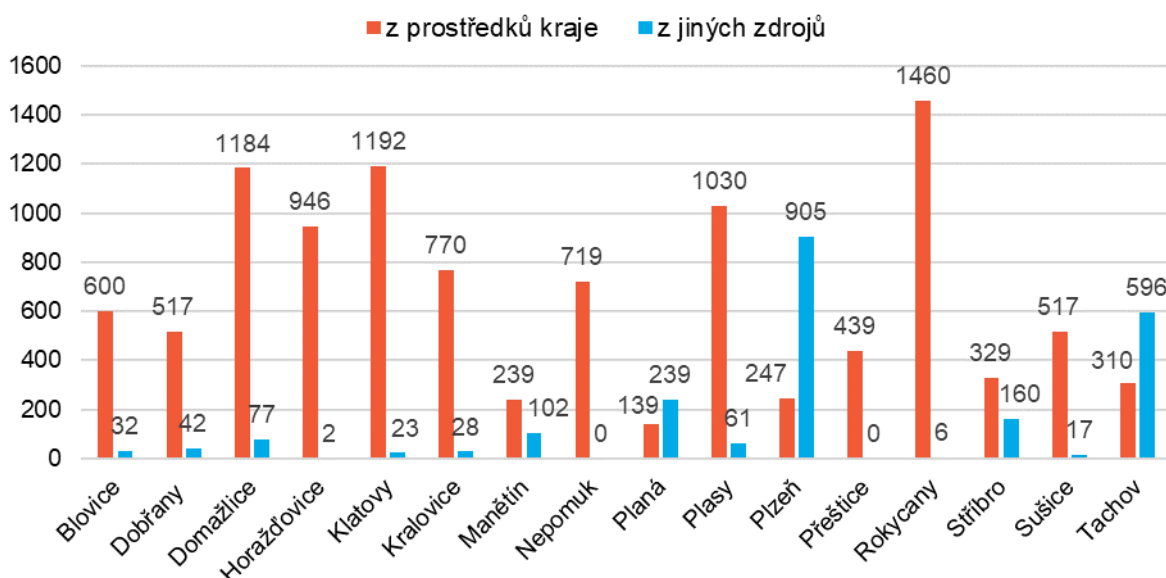
Ostatní jednání odborných sekcí a skupin na celostátní úrovni se konala v průběhu roku online formou. Poradenství se týkalo nejvíce uvádění vládních opatření k zamezení šíření nemoci covid-19 do praxe knihoven, činnosti v knihovnách v době jejich uzavření, komunikace knihoven s veřejností, poskytování služeb v omezeném režimu a plnění podmínek krajské dotace na výkon RF knihoven. Pracovnice poskytovaly konzultace ke statistice výkonů knihoven, kontrolovaly výkazy a sumáře KULT (MK) 12-01 za jednotlivé zpravodajské jednotky, za složitějších podmínek práce formou home office. Výsledné údaje byly po opravách zpracovány v podobě celokrajských sumářů a s komentářem odeslány NIPOS MK ČR. Výsledky posloužily jako podklad pro vydání materiálu *Přehled činnosti veřejných knihoven v Plzeňském kraji v roce 2020*, ISBN 978-80-86944-74-6. Všechny sumarizované statistické údaje byly po celý rok k dispozici a sloužily jako podklad pro další práci oddělení, k analytické činnosti pro kraj i k porovnání výsledků v rámci celé republiky (RF, benchmarking knihoven, standardy VKIS).

Oddělení podalo žádost o grant v programu Ministerstva kultury ČR VISK 2 Mimoškolní vzdělávání knihovníků. Knihovně byly přiděleny finanční prostředky ve výši 25 000 Kč na projekt Kurzy ICT a specializované semináře. V rámci projektu se počítalo s výukou v rozsahu 50 vyučovacích hodin, dalších 10 hod. výuky mělo být hrazeno z prostředků krajské knihovny. V rozmezí od konce května do konce listopadu se podařilo všechny kurzy uskutečnit. Se souhlasem poskytovatele dotace proběhly 2 poslední kurzy distančně na platformě Zoom. Celkem se uskutečnilo 9 kurzů s účastí 175 pracovníků knihoven. Pro pracovníky veřejných knihoven byla připravena ještě řada dalších vzdělávacích programů, ovšem realizovány byly jen 4, z toho 1 akce, mezikrajový seminář Literární Šumava 2021, se uskutečnila s finanční podporou regionální organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP 04) a grantu MK ČR Knihovna 21. století.

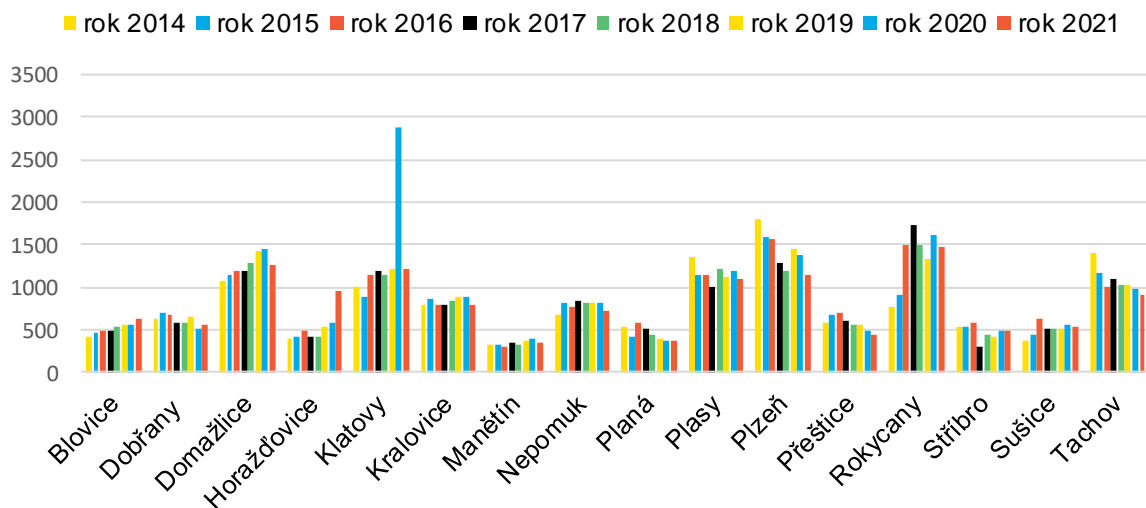
Obě pracovnice oddělení se účastnily kontrolní činnosti SVK PK, práce odborných komisí, např. sekce SKIP pro vzdělávání a sekce veřejných knihoven, podílely se na činnosti sekce SDRUK pro regionální funkce, na činnosti regionální organizace SKIP. Mgr. Hendrychová byla členkou krajské poroty pro soutěž měst a obcí Zlatý erb a Junior erb. Soutěž Vesnice roku byla pro rok 2021 vyhlášením zrušena, ale navazující soutěž Knihovna roku byla MK ČR vyhlášena a vyhodnocena, stejně jako soutěž Městská knihovna roku vyhlášená předsednictvem SKIP. Za Plzeňský kraj byla do soutěže nominována Místní knihovna Mlečice, v soutěži Městská knihovna roku kraj zastupovala Městská knihovna ve Spáleném Poříčí, obě po posouzení ze strany OVOK.

4. Hodnocení výkonu regionálních funkcí v pověřených knihovnách

Stěžejní činností regionálních oddělení jednotlivých pověřených knihoven byl standardně **nákup knihovního fondu, jeho zpracování, tvorba výměnných souborů a jejich pravidelný rozvoz do obsluhovaných knihoven**. Celkový stav výměnného fondu k 31. 12. 2021 v Plzeňském kraji činil 356 127 knihovních jednotek, odrážel přírůstek fondu a roční odpisy u jednotlivých knihoven. Celkový roční přírůstek výměnného fondu, zakoupený z prostředků kraje, obcí a jiných zdrojů včetně darů, činil 12 928 knihovních jednotek, což je o 2 221 svazek méně ve srovnání s rokem 2020. Z toho roční přírůstek zakoupený pouze z dotačních prostředků kraje činil 10 638, tj. o 387 svazků méně. Z příspěvků obcí a z jiných zdrojů bylo pořízeno 2 290 knihovních jednotek.

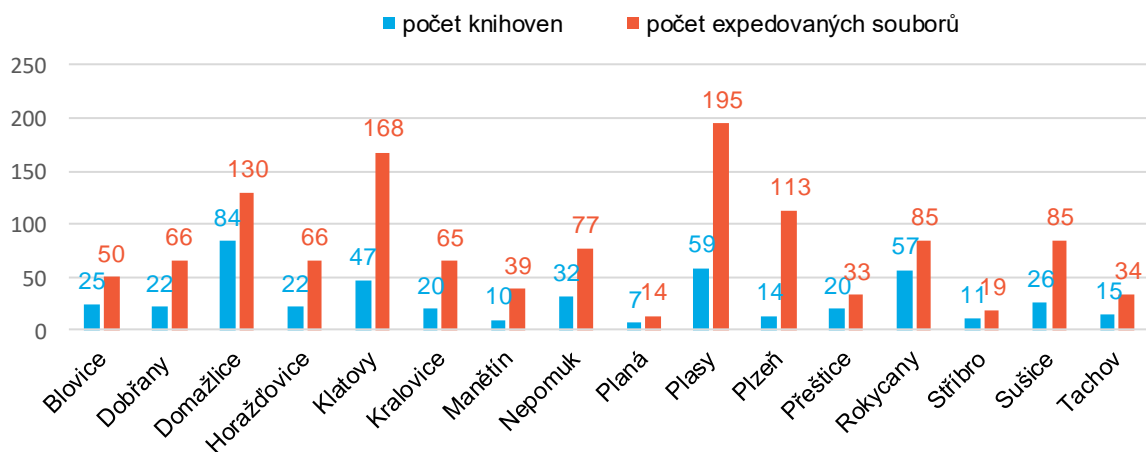
Rok 2021 - přírůstek výměnného fondu z finančních prostředků Plzeňského kraje a z prostředků obcí a jiných zdrojů (Česká knihovna, dary aj.)

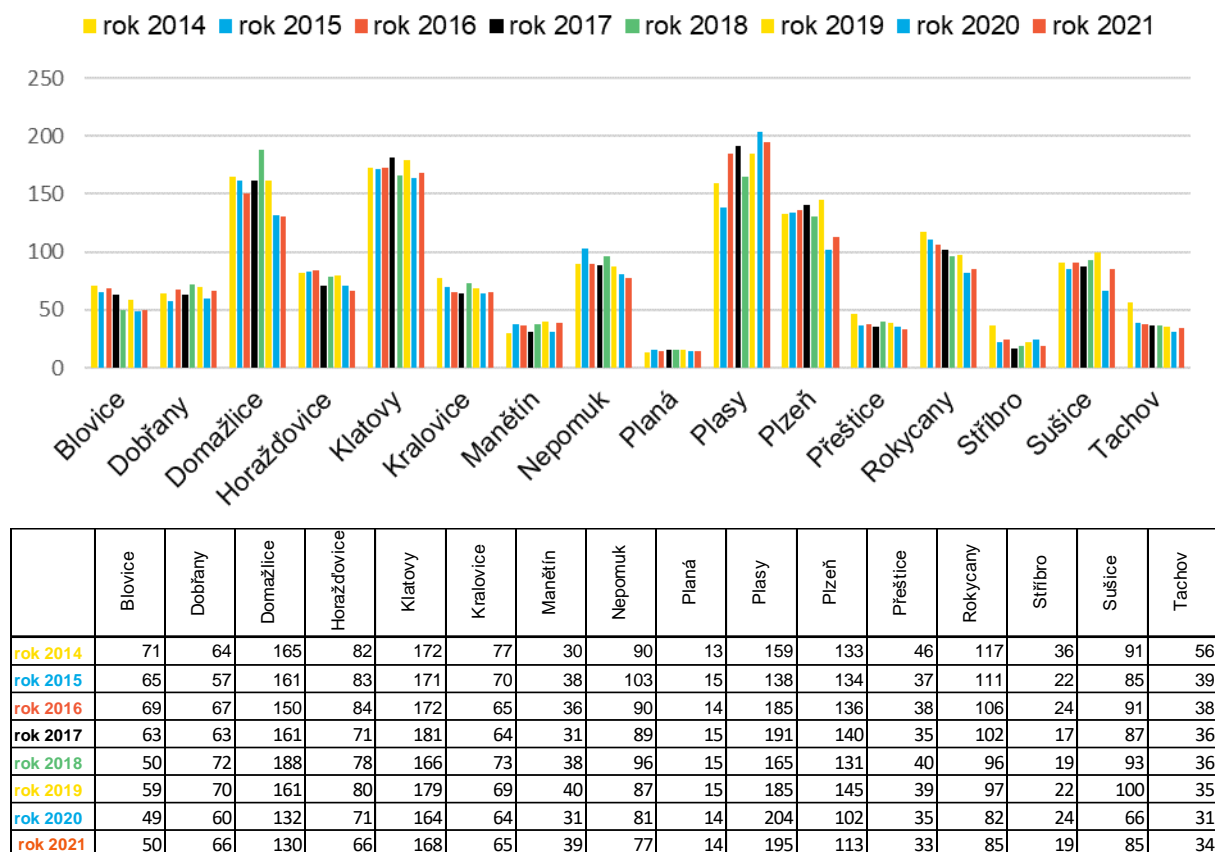
	Blovice	Dobřany	Domažlice	Horažďovice	Klatovy	Kralovice	Manětín	Nepomuk	Planá	Plasy	Pízeň	Přeštice	Rokycany	Stříbro	Sušice	Tachov
rok 2014	423	622	1076	387	1001	786	312	673	545	1345	1800	586	777	544	381	1391
rok 2015	471	689	1136	421	876	861	314	821	413	1154	1587	679	898	545	429	1171
rok 2016	490	679	1198	494	1147	803	302	763	584	1145	1571	688	1505	592	630	1000
rok 2017	478	587	1200	414	1179	797	344	836	506	1014	1281	600	1718	308	515	1101
rok 2018	527	577	1289	418	1151	829	314	817	433	1207	1190	552	1492	436	516	1026
rok 2019	549	655	1429	538	1222	884	381	813	388	1116	1448	548	1327	406	521	1015
rok 2020	562	512	1442	582	2874	889	387	819	377	1196	1380	491	1607	489	554	988
rok 2021	632	559	1261	948	1215	798	341	719	378	1091	1152	439	1466	489	534	906

Roční přírůstky výměnného fondu v pověřených knihovnách – srovnání let 2014–2021

Počet **dobrych výměnných souborů** do neprofesionálních knihoven dosáhl v roce 2021 v celokrajském měřítku 1 239, to je v porovnání s předchozím rokem o 29 souborů více. Speciální požadavky čtenářů řeší pověřené knihovny většinou formou vyžádaných menších souborů z pověřených knihoven a využíváním meziknihovní výpůjční služby.

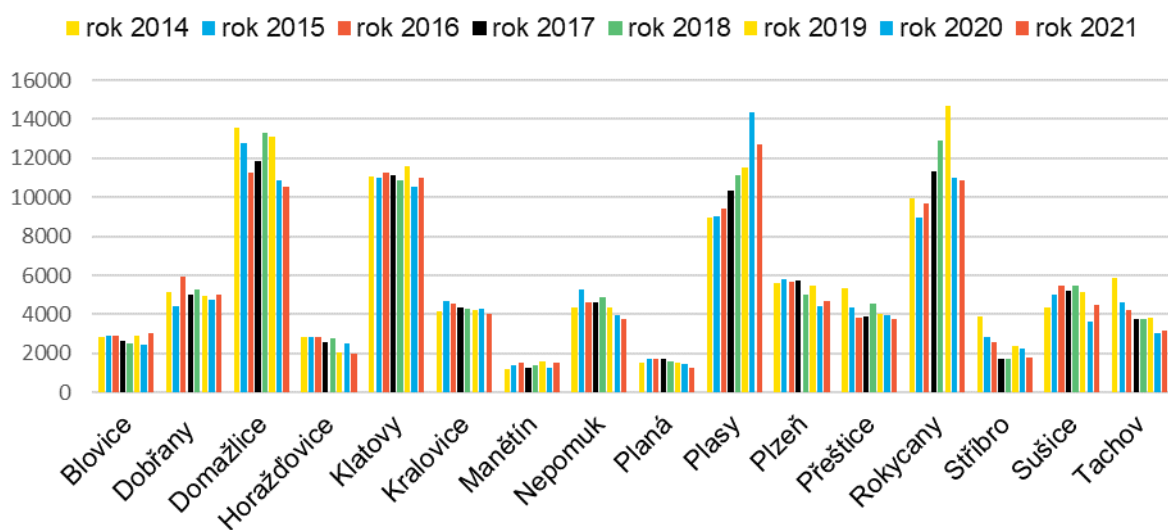

Většina neprofesionálních malých místních knihoven nemá svůj vlastní fond, je tedy plně závislá na obměně výměnných souborů.

Počet dodaných souborů knihovnám – srovnání let 2014–2021

Ve výměnných souborech byly poskytnuty 83 703 svazky, to je o 975 knihovních jednotek méně než v předchozím roce. Z dlouhodobého hlediska lze považovat počty svazků v souborech u většiny pověřených knihoven za relativně stálé a vyrovnané.

	Blovce	Dobřany	Domažlice	Horažďovice	Klatovy	Kralovice	Manětín	Nepomuk	Planá	Plasy	Plzeň	Přeštice	Rokycany	Stříbro	Sušice	Tachov
rok 2014	2849	5119	13536	2831	11085	4163	1191	4360	1537	8934	5580	5344	9952	3918	4370	5844
rok 2015	2908	4430	12763	2823	11013	4663	1417	5260	1731	9047	5796	4365	8992	2842	5020	4606
rok 2016	2926	5948	11293	2873	11295	4570	1523	4610	1752	9426	5646	3834	9682	2600	5460	4213
rok 2017	2616	5001	11848	2585	11146	4365	1266	4605	1697	10359	5770	3890	11325	1705	5220	3772
rok 2018	2523	5276	13276	2776	10893	4323	1396	4880	1580	11134	5006	4581	12918	1721	5491	3742
rok 2019	2911	4969	13118	2086	11589	4234	1572	4390	1550	11495	5459	4040	14697	2395	5171	3841
rok 2020	2429	4728	10847	2491	10531	4288	1267	3990	1470	14329	4392	3987	10995	2255	3619	3060
rok 2021	3048	5029	10517	1984	10998	4014	1540	3760	1289	12718	4703	3756	10861	1810	4511	3165

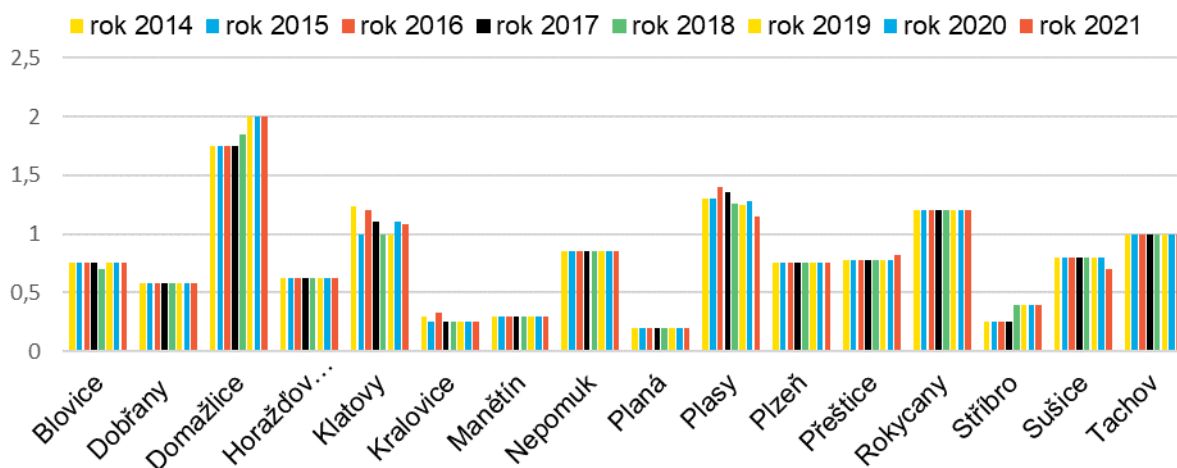
Počet svazků v souborech dodaných obsluhovaným knihovnám – srovnání let 2014–2021

Nákup a zpracování knihovního fondu z prostředků obcí – někteří zřizovatelé přispívali svým vlastním profesionálním a často i neprofesionálním knihovnám nákupem časopisů a knih. Nově nakoupený knihovní fond i retro fond svých obsluhovaných knihoven zpracovávaly v rámci výkonu regionálních funkcí pověřené knihovny v Domažlicích, Klatovech, Rokycanech a Plzni. Na nákup do výměnných fondů svých pověřených knihoven přispěli navíc zřizovatelé knihoven v regionech Manětín, Planá, Stříbro a Tachov.

Doprava v regionu v roce 2021 vykazovala víceméně srovnatelný objem oproti předchozím rokům z hlediska počtu obslužených knihoven. Bylo vykázáno 22 958 ujetých km. Doprava do obsluhovaných knihoven byla zajišťována standardně služebními vozidly zřizovatelů nebo pověřených knihoven. Jednalo se o dodávky výměnných souborů, revize a aktualizace fondu na knihovnách, metodické návštěvy, individuální poradenskou činnost apod.

Revizní práce a aktualizace byly vykázány v 18 knihovnách. Bylo zrevidováno 73 777 svazků a aktualizováno 9 410 knihovních jednotek. Tato činnost probíhala ve spolupráci s pracovníky pověřených knihoven v regionech Blovice, Dobřany, Domažlice, Klatovy, Plasy, Plzeň, Rokycany a Stříbro.

Pracovní úvazky metodiků regionálních oddělení v Plzeňském kraji doznaly snížení u knihoven v Klatovech, Plasích a Sušici. K nepatrnému navýšení došlo v knihovně v Přešticích. V celokrajském měřítku souhrn úvazků metodiků pověřených knihoven činil 12,66, což představuje snížení o 0,22 úvazku.

	Blovice	Dobruška	Domazlice	Horažďovice	Klatovy	Kralovice	Manětín	Nepomuk	Planá	Plasy	Píseň	Přeštice	Rokycany	Stříbro	Sušice	Tachov
rok 2014	0,75	0,58	1,75	0,625	1,24	0,3	0,3	0,85	0,2	1,3	0,75	0,78	1,2	0,25	0,8	1
rok 2015	0,75	0,58	1,75	0,625	1	0,25	0,3	0,85	0,2	1,3	0,75	0,78	1,2	0,25	0,8	1
rok 2016	0,75	0,58	1,75	0,625	1,2	0,33	0,3	0,85	0,2	1,4	0,75	0,78	1,2	0,25	0,8	1
rok 2017	0,75	0,58	1,75	0,625	1,1	0,25	0,3	0,85	0,2	1,36	0,75	0,78	1,2	0,25	0,8	1
rok 2018	0,70	0,58	1,85	0,625	1	0,25	0,3	0,85	0,2	1,26	0,75	0,78	1,2	0,4	0,8	1
rok 2019	0,75	0,58	2	0,625	1	0,25	0,3	0,85	0,2	1,25	0,75	0,78	1,2	0,4	0,8	1
rok 2020	0,75	0,58	2	0,625	1	0,25	0,3	0,85	0,2	1,28	0,75	0,78	1,2	0,4	0,8	1
rok 2021	0,75	0,58	2	0,625	1,08	0,25	0,3	0,85	0,2	1,15	0,75	0,82	1,2	0,4	0,7	1

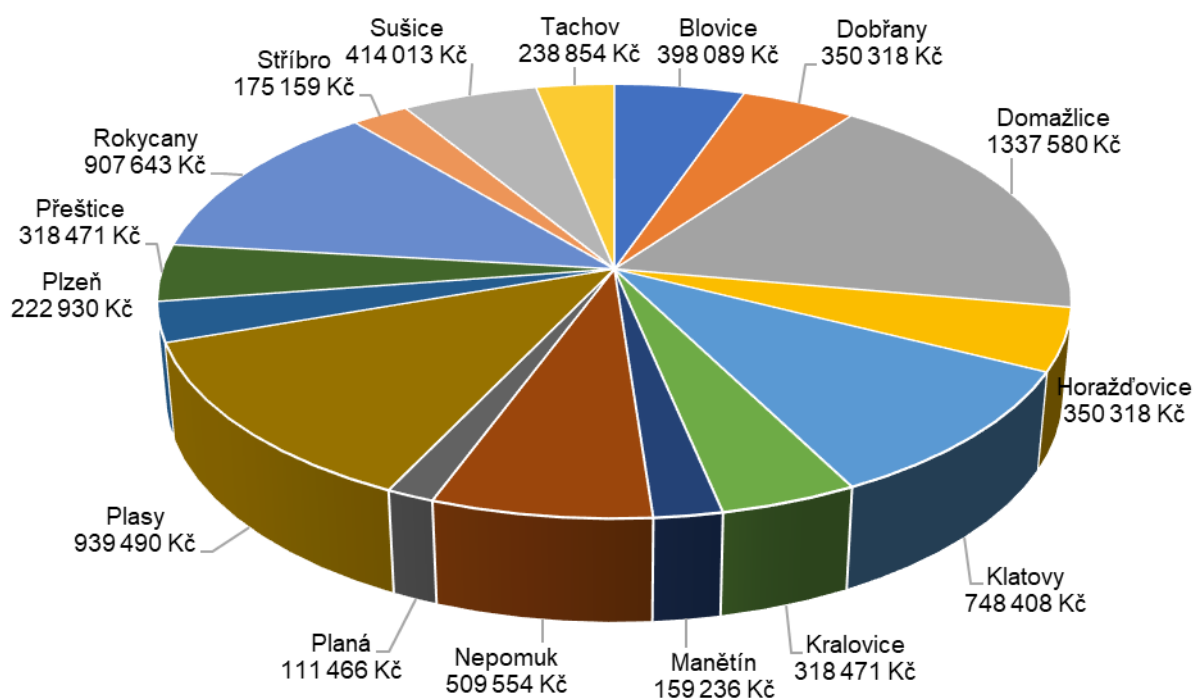
Pracovní úvazky metodiků vykonávajících regionální funkce – srovnání let 2014–2021

Statistické údaje vykazované v celostátním výkazu Kult (MK) 12-01 se týkaly všech evidovaných knihoven v Plzeňském kraji. Sumarizace dat proběhla elektronickou formou a veškeré údaje byly předávány pouze elektronickou cestou k celostátnímu zpracování do NIPOS. Počátkem roku 2021 byl ze strany pověřených knihoven zpracován celkem 521 statistický výkaz včetně sumářů ze všech knihoven v Plzeňském kraji za rok 2020. Všechny sumáře za jednotlivé kategorie knihoven prošly kontrolou ze strany oddělení vzdělávání a organizace knihovnictví SVK PK.

5. Financování regionálních funkcí

Na výkon regionálních funkcí v Plzeňském kraji byly pro rok 2021 Zastupitelstvem Plzeňského kraje schváleny finanční prostředky ve výši 7 500 000 Kč, z toho bylo minimálně 1 875 004 Kč určeno na nákup knihovního fondu pro veřejné knihovny v kraji. Celková přidělená dotační částka byla o 500 000 Kč nižší než v roce 2020. Pro SVK PK nebyly prostředky na výkon RF zvlášť vyčleněny.

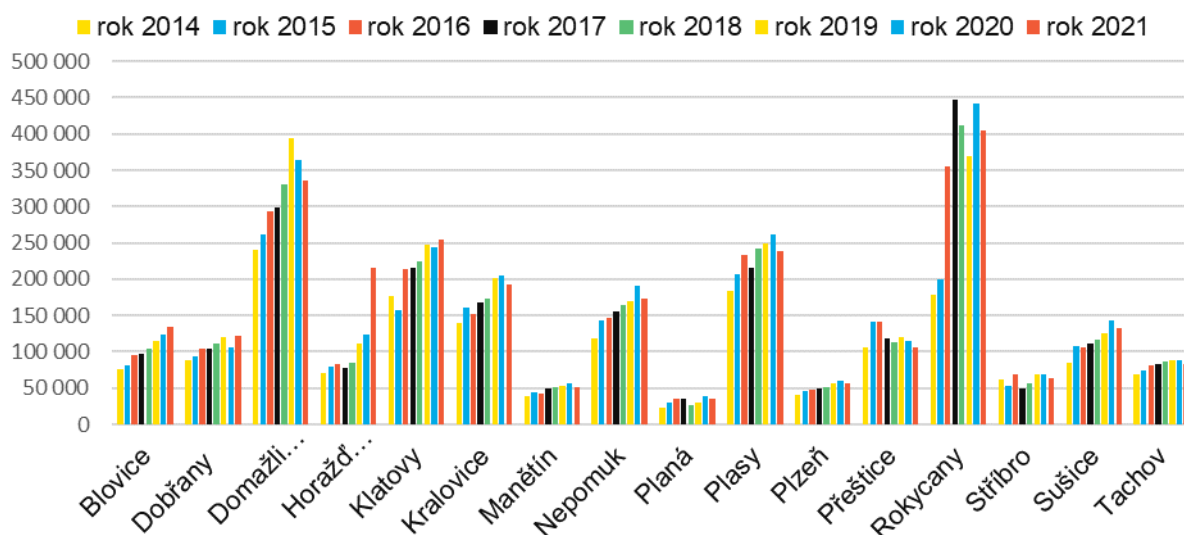
Suma byla přerozdělena metodou proporcionálního financování, která zohledňuje počet základních knihoven zřizovaných obcemi v Plzeňském kraji v okruhu působnosti pověřených knihoven. Poměrová částka při čerpání dotace byla stanovena na maximálně 65 % určených na osobní náklady a minimálně 25 % na nákup knihovního fondu. Po aktualizaci Pravidel poskytování a čerpání finančních prostředků na výkon regionálních funkcí knihoven v Plzeňském kraji ze dne 23. 8. 2021 byl tento poměr změněn na maximálně 75 % určených na čerpání osobních nákladů a minimálně 25 % na nákup knihovního fondu. Ustanovení se týkalo všech smluvně pověřených knihoven v Plzeňském kraji.

Rozložení objemu finančních prostředků v Plzeňském kraji na výkon regionálních funkcí v jednotlivých pověřených knihovnách v roce 2021

Z předložených údajů statistických výkazů knihoven a ze zpracovaného sumáře výkonu a financování regionálních funkcí za rok 2021 vyplynulo, že všechny knihovny v plné míře využily přidělenou dotaci a zároveň nepřekročily limit stanovený pro **celkové osobní náklady**. Maximální částka, kterou bylo možno použít, nebyla překročena v žádné z knihoven. Tato zahrnuje mzdové náklady stálých zaměstnanců na plné či částečné úvazky, zákonné sociální pojištění a sociální náklady. Celková suma osobních nákladů hrazených z dotace v roce 2021 činila u pracovníků vykonávajících regionální funkce 4 577 912 Kč.

Spotřeba materiálu byla vyčíslena na 2 714 240 Kč. Z toho částka vynaložená na **nákup knihovního fondu** činila 2 601 920 Kč, což bylo o 27 792 Kč méně než v předchozím roce. U všech knihoven byla dodržena stanovená minimální hranice nákupu knih do výměnného fondu, která činila celkově 1 875 004 Kč. Do spotřeby materiálu byly dále započítány nákupy pohonných hmot, nezbytné kancelářské potřeby pro knihovny, tiskopisy, čtenářské průkazy, knižní lístky, fólie na obalování knih, knihovnické kalendáře, rozřaďovače, tonery do tiskáren a kopírek, skartovačka apod.

	Blovice	Dobruška	Domažlice	Horažďovice	Klatovy	Kralovice	Manětín	Nepomuk	Planá	Plasy	Píseň	Přeštice	Rokycany	Stříbro	Sušice	Tachov
rok 2014	75 955	88 153	241 182	69 925	175 947	139 312	38 130	117 517	22 693	184 233	41 029	105 453	178 806	61 474	84 888	69 040
rok 2015	82 132	94 385	262 219	80 201	157 686	161 241	44 527	142 253	29 382	206 990	45 161	141 823	200 310	52 614	107 772	75 000
rok 2016	94 656	104 072	292 813	82 610	213 495	152 108	41 572	146 681	34 600	232 721	47 785	141 533	355 144	68 819	106 759	80 741
rok 2017	97 978	103 818	299 273	78 061	216 007	168 736	49 658	155 604	35 370	215 307	49 615	119 111	447 476	48 969	111 183	83 750
rok 2018	104 942	110 457	331 344	85 086	224 182	173 878	50 592	164 720	26 506	242 962	51 433	112 954	411 360	55 963	116 428	87 317
rok 2019	115 091	120 499	394 706	111 048	247 294	201 039	52 789	170 361	30 850	248 660	55 683	120 368	369 007	68 693	126 179	88 421
rok 2020	123 307	106 117	364 817	123 677	243 953	204 308	56 638	190 410	38 044	261 466	59 649	114 909	441 637	69 417	142 380	88 983
rok 2021	134 369	121 244	335 980	216 269	254 439	192 820	51 974	173 603	35 161	237 956	55 792	106 839	405 573	63 375	132 926	83 599

Srovnání výše vynaložených prostředků na nákup knihovního fondu z prostředků krajské dotace v Kč srovnání let 2014–2021

Další položku tvoří finanční **příspěvky zřizovatelů knihoven na nákup knih do výměnných souborů pověřených knihoven**. Aktivně byly zapojeny 33 obce v obvodu působnosti pověřených knihoven v Tachově, Stříbře, Plané a v Manětíně. Jednalo se o částku 15 až 16 Kč na obyvatele obce. Celková suma těchto příspěvků na výměnný fond činila 303 802 Kč. Dalším a zároveň největším přispěvatelem byla Knihovna města Plzně, p. o., která na nákup knih do stálého fondu svých knihoven vložila z vlastních prostředků částku 152 188 Kč.

Finanční náklady na **spotřebu energie** jsou vykázány ve výši 107 551 Kč, což je o 23 936 Kč více ve srovnání s předchozím rokem. Tato položka vykazuje relativní skokové změny. Jednotlivé částky jsou zúčtovány na základě vypracovaných směrnic o spotřebě energií. Náklady byly vyčísleny u knihoven v Blovicích, Domažlicích, Plasích a Plzni. V ostatních knihovnách energie plně hradili zřizovatelé pověřených knihoven. Jednalo se o podíly na vodném, stočném, na spotřebě elektrické energie a plynu dle vypracovaných interních směrnic.

Cestovné činilo 25 405 Kč, suma se řádově nezměnila oproti předchozímu roku. Zahrnovalo cestovní náhrady v rámci metodických návštěv pracovníků pověřených knihoven, cestovné na pracovní porady, školení a semináře. Cestovné vykazovaly knihovny Blovice, Domažlice a Plasy. U ostatních dvou třetin pověřených knihoven bylo cestovné opět financováno z vlastních prostředků zřizovatelů.

Ostatní služby zahrnovaly položky jako je doprava, upgrade výpočetní techniky, pořízení AVG licencí, licencí na informační zdroje, náklady na telefonní poplatky, účastnické poplatky aj. Položky ostatních služeb byly finančně vyjádřeny souhrnnou částkou 74 478 Kč, což znamenalo zvýšení o 3 804 Kč ve srovnání s předchozím rokem. Náklady na **dopravu** vykazovaly knihovny v Horažďovicích a Rokycanech v částce 4 745 Kč a **nákup licencí na elektronické zdroje** uváděly knihovny v Blovicích a v Sušici v celkové výši 13 479 Kč.

Krajský grantový program s názvem Podpora kultury v Plzeňském kraji 2021 úspěšně využila knihovna v Klatovech a obdržela dotační částku v celkové výši 110 000 Kč.

Z doložených údajů bylo zřejmé, že přidělená dotace byla opět plně vyčerpána a v závislosti na různých místních podmínkách i dle možností jednotlivých pověřených knihoven účelně využita. Na chodu regionálních oddělení a na zabezpečení výkonu regionálních funkcí se jako obvykle různou měrou podíleli i zřizovatelé pověřených a obsluhovaných knihoven.

Sestavil:
oddělení vzdělávání a organizace knihovnictví SVK PK, 2022